կողմերը կարծես դիտմամբ անտեսած է, կամ լաւ եւս հակաշրջած: Թարգմանիչը իր հեղինակը մեծ առատաձեռնութեամբ մը գեղեցիկ գեղեցիկ ձիրքերով կ'օժտէ, որոնք աւելի կը ցուցընեն թէ Շիրվանզադէն ի՛նչ պէտք էր ըլլալ, եւ ո՛չ թէ.... Կը պատկերացընէ զինքը խոր վերլուծող մարդկային սրտի, ցնցող գրուագներ, գաղափարաց յորդութիւն, բնական եւ կենդանի պատկերներ արտադրող (Յառաջ. 15)։

Բայց միակողմանիութեան կասկած չտալու համար՝ դիմենք Լէօի դատաստանին, որ աս տեսակ նիւթերու մէջ բաւականաչափ ճոխ եւ վճռական է. լսենք.

"Հոգեբանական բարդ երեւոյթներ, խոշոր տիպեր չէ կարողանում նա մշակել եւ նրա գրուածքները մի խոր հետք չեն թողել մեր գրականութեան մէջ։ Ընթերցողը փակելով պ. Շիրվ. վէպը մի շատ կարճ միջոցում մոռանում է նրան ... բայց կարդացվում են (անոնք) այն պատճառով որ պ. Շիրվ. մտածել, կառուցանել գիտէ, նա կարողանում է ծրագիր կազմել, վէպի գործողութիւնը դասաւորել.... Նկարագրութիւնները շատ աղքատ են, լեզուն չափազանց թոյլ, ոչ-պատկերաւոր։ Մաքի թռիչք եռանդ. կորով թափ ու կայծ չը կան. պ. Շիրվանզ. կարծես վէպ չէ գրում, այլ պաշտօնական արձանագրութիւններ ...,,։

Փ. Ս.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԳՐԱԿԱՆ — Վանանդեցի Թ.՝ Հայ կեանք. 97:

Բալասանեան Գր.՝ Սմբատ Շահազիզեան. 100:

ԱԶԳԱԳՐԱԿԱՆ – Վարդապետեան Հ.՝ Շապին Գարահիսար իր Զատկի օրերուն. 105:

ԻՐԱՒԱԲԱՆԱԿԱՆ — Սամուէլեան Խ.՝ Մխիթար Գօշի Դատաստանագիրքը եւ Հայոց հին քաղաքացիական իրաւունքը. 108:

ԼԵԶՈՒԱԲԱՆԱԿԱՆ – Մէնէվիշեան Հ. Գ.՝ Հայերէնի դէմ յանդգնութիւն մը. 113:

Գաբրիէլեան Մ. Ս.՝ Ակնայ գաւառաբարբառը. 114:

Պատրուպանի Լ.՝ Լեզուաքննականք. 93, 118:

Աճառեան Հր.՝ Նուիրակ եւ Շարսաղար բառերը. 119.

ԲԺՇԿԱԿԱՆ – Ս.՝ Ուղեղին խնամքը. 120:

ՏԵՂԱԳՐԱԿԱՆ — Թորգոմեան Վ.՝ Ծանօթագրութիւնք Ստամպօլոյ պատմութեան Երեմիա Չէլէպիի. 121:

ՁԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ – Փոքրիկ հայ դաշնակահար օրիորդը. 125:

ՄԱՏԵՆԱԽՕՍԱԿԱՆ – Գրիգոր Մագիստրոսի թղթերը (Հ. Ն. Ա.). 125.

Chirvanzadé. "L'Artiste" (Փ. Ս.) 127.

INHALT

LITERARISCH – Vanandaçi Th.: Das armenische Leben. 97.

Balassanian Gr.: Smbad Šahazizian. 100.

ETHNOGRAPHISCH – Vardapetian H.: Šabin Karahissar in den Ostertagen. 105.

JURISPRUDENZ – Samouēlian H.: Das Rechtsbuch des Mechithar Gosch und das alte Zivilrecht der Armenier. 108.

LINGUISTISCH – Mēnēvišian P. G.: Eine Kühnheit gegen die armenische Sprache. 113.

Gabriēlian M. S.: Der Dialekt von Akn. 114.

Patrubany L. von: Etymologische Untersuchungen. 93, 118.

Adjarian H.: Die Wörter Nouirak und Šarsalar. 119.

HYGIENISCH – Gehirnpflege. 120.

TOPOGRAPHISCH – Thorgomian V.: Noten zur Geschichte von Konstantinopel Eremia Čelebis. 121.

MUSIK – Die kleine Armenierin als Pianistin. 125.

REZENSIONEN — Die Gregor Magistros' Briefe (P. N. Akinian) 125.

Chirvanzadé: "L'Artiste" (P. S.) 127.

ՀՐԱՏԱՐԱԿԻՉ ԵՒ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՈՒ ԽՄԲԱԳԻՐ Հ. ՌԱՓԱՅԷԼ Վ. ՊԱՐՈՆԶ

ՎԻԵՆՆԱ, ՄԽԻԹԱՐԵԱՆ ՏՊԱՐԱՆ

digitised by A.R.A.R.@